

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ОКТЯБРЬАВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ IV ЧАКЫРЫЛЫШ XXXI УТЫРЫШЫ

КАРАР №49

Октябрь авылы

16 нчы май, 2023 ел

Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Октябрь авыл
жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмә турында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнарга, «Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы» 2013 елның 23 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына ярашлы рәвештә Мәслим районы прокуратурасының 09.01.2023 N 02-08-01-2023 протестын карап чыгып, Мәслим муниципаль районы Октябрь авыл жирлеге Советы **КАРАР КЫЛДЫ**:

1. Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Октябрь авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районының Октябрь авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районының Октябрь авыл жирлеге Советының 16.12.2021 27 нче номерлы карарының үз көчен югалтуын танырга.

3. Әлеге карарны Октябрь авыл жирлеге территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында, Мәслим муниципаль районының Октябрь авыл жирлеге сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә игълан итәргә һәм «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» (PRAVO.TARSTAN.RU) урнаштырырга.

4. Әлеге карар рәсми рәвештә басылып чыккач үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Октябрь авыл жирлеге башлыгы:

И.М.Ханнанов

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Октябрь авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Октябрь авыл җирлегендә муниципаль хезмәт (алга таба Җирлек) Россия Федерациясе Конституциясе, 2003 елның 06 октябрендәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» N131-ФЗ номерлы Федераль законнар, 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» N 25-ФЗ номерлы, Татарстан Республикасы Конституциясе, 2013 елның 25 июнендәге N 50-ТРЗ номерлы муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Законы, шулай ук Мөслим муниципаль районының Октябрь авыл җирлеге Уставы (алга таба - Поселение) нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.2. Җирлектә муниципаль хезмәтнең төп принциплары муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

1.3. Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

1.4. Муниципаль хезмәт - хезмәт шартнамәсе (контракты) төзү юлы белән биләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданның һөнәри эшчәнлеге.

1.5. Россия Федерациясе муниципаль хезмәткә һәм дәүләт граждан хезмәткә үзара бәйләнеше түбәндәге юллар белән тәэмин ителә:

1.5.1. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм дәүләт граждан хезмәткә вазыйфаларын биләү өчен төп квалификация таләпләренә бердәмлеге;

1.5.2. муниципаль хезмәт һәм дәүләт гражданлык хезмәткә үткәндә чикләүләр һәм йөкләмәләр бердәмлеге;

1.5.3. муниципаль һәм гражданлык хезмәткә һәм өстәмә һөнәри беләм өчен кадрлар әзерләүгә таләпләренә бердәмлеге;

1.5.4. дәүләт граждан хезмәткә стажын исәпләгәндә муниципаль хезмәт стажын исәпкә алу һәм муниципаль хезмәт стажын исәпләгәндә дәүләт граждан хезмәткә стажын исәпкә алу;

1.5.5. муниципаль хезмәткәрләренә һәм дәүләт граждан хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләүнең төп шартлары һәм социаль гарантияләре нисбәте;

1.5.6. муниципаль хезмәт үткән гражданны һәм дәүләт гражданлык хезмәткә үткән гражданны, шулай ук аларның гаилә әгъзаларын туендыручысын югалткан очракта дәүләт пенсия тәэмин итүенең төп шартлары нисбәте.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

2.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - муниципаль вазыйфаны биләүче затның җирле үзидарә органы вәкаләтләрен үтәвен тәэмин итү бурычларын билгеләнгән түгәрәк белән тәэмин итү буенча җирлек Уставы нигезендә төзелә торган җирле үзидарә органындагы вазыйфасы.

2.3. Муниципаль хезмәт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2.4. Муниципаль хезмэт вазыйфалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары нисбәте, тиешле муниципаль хезмэт вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

2.5. Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә квалификация таләпләренә, муниципаль хезмэт стажына яки белгечлек буенча эш стажына, эзерлек юнәлешенә, вазыйфа бурычларын үтәү өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә, шулай ук эшкә алу (эш бирүче) вәкиле тиешле карар кабул иткән очракта - белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә туры килү таләп ителә:

муниципаль хезмәтнең югары муниципаль вазифалары буенча югары белем һәм муниципаль хезмэт стажы кимендә ике ел яки белгечлек буенча эш стажы, эзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел;

Муниципаль хезмэт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт гражданлык хезмәт вазифаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмэт вазифаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төрдәге вазифаларында эш стажы исәпкә алына.

Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясендә муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен кирәкле белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре каралган булса, белгечлек буенча эш стажын, эзерлек юнәлешен исәпләгәндә әлеге белгечлек буенча эшләү чоры, граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында һәм (яки) күрсәтелгән белгечлек буенча квалификация турында документ алганнан соң, әлеге юнәлешкә эзерлек чоры кертелә.

Әгәр муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясендә белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре каралмаган булса, белгечлек буенча эш стажын, эзерлек юнәлешен исәпләгәндә күрсәтелгән стажга гражданның (муниципаль хезмәткәрнең) эш чоры кертелә, аны үтәгәндә муниципаль хезмэт вазыйфасы буенча вазыйфа бурычларын үтәү өчен кирәкле белем һәм күнекмәләр, шул дәрәжәдәге һөнәри белем турында документ алганнан соң, ул муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килә.

Профессиональ белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмэт стажына яисә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен кирәкле белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре муниципаль хезмэт вазыйфаларын классификацияләү нигезендә Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнә торган муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә карата квалификация таләпләре, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмэт эшчәнлегә өлкәсенә һәм төренә карап, аның вазыйфаи инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясендә шулай ук белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре дә каралырга мөмкин.

Белгеч яки магистр дипломы булган затлар өчен диплом бирелгән көннән алып өч ел дәвамында муниципаль хезмэт стажына яки белгечлек буенча эш стажына, муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен эзерлек юнәлешенә - муниципаль хезмэт стажының ярты елыннан да ким булмаган күләмдә яки белгечлек буенча бер ел эш стажына, эзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре билгеләнә.

3. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә һәм муниципаль хезмәттән киткәндә аларны саклап калу тәртибе

3.1. Класс чины Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башлыгы тарафыннан бирелә.

3.1.1. Класс чины муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмэт вазифалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең алмаштырыла торган вазифасына ярашлы рәвештә, элеккеге класс чинында булган вакытын исәпкә алып, эзлекле рәвештә бирелә.

3.2. Класс дәрәжәсе беренче яки чираттагысы булырга мөмкин.

3.3. Билгеле бер төркем муниципаль хезмэт вазифасына беренче тапкыр билгелэнгән муниципаль хезмәткәрләргә 3 нче класслы класс чины бирелә.

Федераль дәүләт граждан хезмәтенең класс чины, дипломатик рангы, хәрби яки махсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яки Россия Федерациясенең башка субъектының класс чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды булган граждан муниципаль хезмәткә кергәндә, беренче класс чины аңа муниципаль хезмәт вазифалары төркеме чикләрендә биләгән вазифасына ярашлы рәвештә бирелә.

Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында муниципаль хезмәтнең квалификация разрядлары һәм сыйныф чиннарының билгелэнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазифалары һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазифалары һәм федераль дәүләт граждан хезмәте, Россия Федерациясенең башка субъекты дәүләт граждан хезмәте класслы чиннары нисбәте, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының, дипломатик рангларның, хәрби һәм махсус исемнәренең нисбәте кулланыла.

Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класс чинын биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенең тиешле класс чинында, дипломатик рангта, хәрби яки махсус званиедә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яки Россия Федерациясенең башка субъектының класс чинында, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылыгы исәпкә алына.

3.4. Беренче класслы чин муниципаль хезмәткәргә сынау уңышлы тәмамланганнан соң бирелә, ә сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазифасына билгеләнгәннән соң өч айдан да иртәрәк булмаган вакытта бирелә.

3.5. 2 һәм 3 класслы муниципаль хезмәтнең секретаре һәм референты, муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм 2 һәм 3 класслы муниципаль советник ике ел, 2 һәм 3 класслы чын муниципаль советник бер ел булып тора.

Секретарь, референт, муниципаль хезмәт киңәшчесе, муниципаль киңәшче һәм 1 класслы чын муниципаль киңәшче сыйныф чинында булу вакыты билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрнең сыйныф чинында күтәрелү аларны тиешле төркемдәге муниципаль хезмәтнең югары вазифаларына күчәргәндә мөмкин.

3.6. Бирелгән класс чинында булу вакыты ул бирелгән көннән исәпләнә.

3.6.1. Класс чины бирү көне булып класс чины бирү турында Карар кабул ителгән көн санала. Квалификация имтиханы нәтижеләре буенча класс чины бирелгән очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең квалификация имтиханын тапшыру көне класс чины бирелгән көн дип санала.

3.7. Чираттагы сыйныф чины муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтне үтү өчен билгелэнгән срок тәмамланганнан соң, муниципаль хезмәткәрләрнең үз хезмәт бурычларын тиешенчә үтәве һәм муниципаль хезмәткәргә бирелә торган сыйныф чинына тиң яки аннан югарырак сыйныф чины каралган муниципаль хезмәт вазифасын биләве шартларында бирелә.

Чираттагы класс чины дисциплинар жәзалары булган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук хезмәт тикшерүе үткәрелгән яки жинаять эше кузгатылган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

3.8. Муниципаль хезмәттә аерым аерымлыклары өчен бүлөкләү чарасы буларак муниципаль хезмәткәргә класс чины бирелергә мөмкин:

1) класс чинында булу вакыты тәмамланганчы, әмма элек бирелгән класс чинында алты айдан да иртәрәк булмаганнан соң, муниципаль хезмәт вазифаларының бу төркеменә туры килгән чираттагы класс чиныннан югары түгел;

2) муниципаль хезмәт вазифалары төркеме чикләрендә сыйныф дәрәжәләре эзлеклелеген сакламыйча, бер баскычка югарырак, аңа алмаштырыла торган вазифа керә, 1 нче класс 3 нче класс чины булган муниципаль хезмәткәр, әмма 3.5 пунктында билгелэнгән срок тәмамланганнан да иртәрәк түгел. 3 нче өлештә муниципаль хезмәтне үтү өчен 3 нче класслы тиешле класс чинында.

3.9. Муниципаль хезмәткәрне элеккеге төркем чикләрендә муниципаль хезмәтнең югарырак вазифасына билгеләгәндә, әгәр аның элеккеге класс чинында булу вакыты тәмамланса, аңа чираттагы класс чины бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазифасына билгеләгәндә, ул муниципаль хезмәт вазифаларының элек биләгәннән югарырак төркемгә карый, күрсәтелгән хезмәткәргә, әгәр бу класс чины муниципаль хезмәткәрнең класс чинынан югарырак булса, муниципаль хезмәт вазифалары төркеме өчен беренче булып класс чины бирелә. Бу очракта класс чины элеккеләкне сакламыйча һәм элеккеге класс чинында булу вакытын исәпкә алмыйча бирелә.

3.10. Муниципаль хезмәтнең баш, әйдәп баручы, өлкән, кече вазифаларын вәкаләтләре срогы чикләнгән биләүче муниципаль хезмәткәрләргә класс чины квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Муниципаль хезмәтнең югары вазифаларын вәкаләтләре срогы чикләнгән биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, әгәр квалификация имтиханын тапшыру турында карарны әлеге хезмәткәрләр җирле үзидарә органы җитәкчесе кабул итсә, квалификация имтиханын тапшырганнан соң сыйныф чины бирелә.

Квалификация имтиханы дөүләт граждән хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

3.11. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа кушылган документлар исемлегенә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

3.12. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында карар, 3.7 пунктының икенче абзацында күрсәтелгән очраклардан тыш, 3 нче өлеш бер айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш:

1) квалификация имтиханы уздырылган көннән;

2) барлык кирәкле документлар белән бергә класс чинын бирү турында тәкъдим кертелгән көннән башлап, квалификация имтиханысыз класс чинын биргәндә, класс чинын бирергә вәкаләтле җирле үзидарә органына яки вазифаи затка.

3.13. Муниципаль хезмәткәрләре муниципаль хезмәтнең башка вазифаларына күчәргәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат иткәндә муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазифасына билгеләгәндә, аңа бирелгән класс чины билгеләнгән тәртиптә чираттагы класс чины бирелгәнчә саклана.

3.14. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында мәгълүмат муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә һәм хезмәт кенәгәсенә (булган очракта) кертелә. Муниципаль хезмәткәргә класс чины бирү турында мәгълүмат шулай ук аның хезмәт эшчәнлегенә турында мәгълүматка кертелә.

3.15. Бирелгән класс чины муниципаль хезмәттән азат ителгәндә һәм муниципаль хезмәттән азат ителгәндә (шул исәптән пенсиягә чыккач), шулай ук муниципаль хезмәткә яңадан кергәндә муниципаль хезмәткәрдә саклана.

3.16. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазифасына билгеләгәндә, аңа бирелгән класс чины билгеләнгән тәртиптә чираттагы класс чины бирелгәнчә саклана.

3.17. Бирелгән класс чинынан мөхрүм итү федераль законнарға ярашлы рәвештә суд карары буенча мөмкин.

4. Муниципаль хезмәткәрнең хокукый хәле

4.1. Муниципаль хезмәткәр булып әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җирле бюджет акчалары хисабына түләнә торган акчалата ярдәм өчен муниципаль хезмәт вазифасы буенча бурычларны башкаручы граждән санала.

4.2. Техник тәэмин итү буенча бурычларны үтәүче затлар муниципаль хезмәт вазифаларын алмаштырмый һәм муниципаль хезмәткәрләр булып саналмый.

4.3. Муниципаль хезмәткәр:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, вазыйфа бурычларын үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча үсеш шартлары белән танышу;

2) вазифа бурычларын үтәү өчен кирәкле оештыру-техник шартларны тәэмин итү;

3) хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракты) нигезендә хезмәт хакы һәм башка түләүләр;

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен түләүле отпуск бирү белән тәэмин ителә торган ял;

5) билгеләнгән тәртиптә вазифа бурычларын үтәү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы буенча катнашу;

7) муниципаль хокукый актка ярашлы рәвештә жирле бюджет акчалары хисабына өстәмә һөнәри белем алу;

8) шәхси мәгълүматларын яклау;

9) шәхси эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлегенә турында фикерләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнче, шулай ук шәхси эшенә аның язма аңлатмаларын кертү;

10) берләшмә, шул исәптән үз хокукларын, социаль-иқтисади һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һөнәри берлекләр булдыру хокукы;

11) шәхси хезмәт бәхәсләрен хезмәт законнары нигезендә карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән аларны бозуларны судка шикаять итү;

12) Россия Федерациясә законнары нигезендә пенсия тәэмин ителеше.

4.4. Муниципаль хезмәткәр, жирлек башкарма комитеты житәкчесенең алдан язмача хәбәр итүеннән, әгәр бу мәнфәгатьләр конфликтна китермәсә һәм «муниципаль хезмәт турында»гы Федераль законда башкасы каралмаган булса, башка түләүле эшне башкарырга хокуклы.

4.5. Муниципаль хезмәткәр:

1) Россия Федерациясә Конституциясен, федераль конституцион законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, жирлек Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

2) вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә вазифа бурычларын үтәргә;

3) вазифа бурычларын үтәгәндә кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, расасына, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга мәнәсәбәтенә, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазифа инструкциясен, хезмәт мәгълүматлары белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазифа бурычларын тиешенчә үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклау;

6) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче мәгълүматларны, шулай ук аңа вазифа бурычларын үтәү белән бәйле рәвештә билгеле булган мәгълүматларны, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм дәрәжәсенә кагылышлы мәгълүматларны ачмаска;

7) дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны башкару өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) үз гаиләсенең үзе һәм әгъзалары турында Россия Федерациясә законнарында каралган белешмәләрен билгеләнгән тәртиптә тапшырырга;

9) жирлек башкарма комитеты житәкчесенә Россия Федерациясә гражданлыгын яки чит ил гражданлыгын (гражданлыгын) Россия Федерациясә халыкара килешүендә катнашучы чит

ил гражданлыгын (гражданлыгын) туктату турында язма рәвештә хәбәр итәргә, аңа ярашлы рәвештә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы, муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы (гражданлыгы) туктатылган көннән алып биш эш көннәннән дә соңга калмыйча - Россия Федерациясенә халыкара килешүендә катнашучы, аңа ярашлы рәвештә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

9.1) муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма чит ил гражданлыгын (гражданлыгын) алган көннән биш эш көннәннән дә соңга калмыйча, чит ил дәүләтенә гражданлыгын (гражданлыгын) алу яисә чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы яшәү рәхсәтен яисә башка документны алу турында жирлек башкарма комитеты житәкчесенә язма рәвештә хәбәр итәргә, чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» гы Федераль закон, башка федераль законнар һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән чикләүләргә үтәү, йөкләмәләргә үтәү, тыюларны бозмау;

11) жирлекнең башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яки башка дәүләт органнарына нинди дә булса затның коррупцион хокук бозулар кылуга этәрү максатыннан аңа мөрәҗәгать итүнең барлык очрактары турында хәбәр итәргә;

12) жирлек башкарма комитет житәкчесенә вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтна китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау чараларын күрергә;

4.6. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән законсыз йөкләмәне үтәргә хокуклы түгел. Муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган тиешле житәкчедән йөкләмә алганда, муниципаль хезмәткәр әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, йөкләмә биргән житәкчегә язма рәвештә әлеге йөкләмәнең законсызлыгын дәлилләүне тапшырырга тиеш бу йөкләмә. Әлеге йөкләмәне житәкче язма рәвештә раслаган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмә үтәлгән очракта муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

4.7. Әгәр муниципаль хезмәткәр кыйммәтле кәгазьләргә, акцияләргә (катнашу өлешләренә, оешмаларның устав (склад) капиталындагы пайларга) ия булса, ул мәнфәгатьләр конфликтны булдырмау максатыннан, үзенә караган кыйммәтле кәгазьләргә, акцияләргә (катнашу өлешләренә, оешмаларның устав (склад) капиталындагы пайларга) Россия Федерациясе законнары нигезендә ышаныч идарәсенә тапшырырга тиеш.

5. Муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр

5.1. Граждандан муниципаль хезмәткә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр түбәндәге очрактарда муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кәргән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә кәргән суд карары буенча юкка чыгаручы җәзага хөкөм итү;

3) әгәр граждандан дөгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мөһлүматлардан файдалану белән бәйлә булса, дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит иткән белешмәләргә рәхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту;

4) муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга һәм медицина оешмасының бәяләмәсе белән расланган авыру булу. Диспансерлаштыру узу тәртибе, мондый авырулар исемлеге һәм медицина учреждениесе бәяләмәсенә рәвештә Россия Федерациясе Хөкүмәте

тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү әлеге вазыйфаи затның турыдан-туры буйсынуына яки контролендә булуына бәйле булса, жирле администрацияне житәкләүче муниципаль берәмлек башлыгы белән яки муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынуга бәйле булса, муниципаль хезмәт башлыгы белән якин туганлык яки үзлек (ата-аналар, ирле-хатыннар, балалар, абыйлар, апалар, шулай ук абыйлар, апалар, ата-аналар, ир белән хатынның балалары) яки аларның берсенә икенчесенә буйсынуы;

6) чит ил гражданының муниципаль хезмәттә булырга хокукы булган Россия Федерациясе граждандыгы яки чит ил граждандыгы (подданствосы) туктатылса;

7) чит ил граждандыгы (подданствосы) яисә, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бирү;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләрне тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә кергәндә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

9.1) әлеге Нигезләмәнең 23.8 статьясында каралган белешмәләрне тапшырмау;

10) аны чакырылыш буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шул законлы нигезләргә ия булмыйча (контракт буенча хәрби хезмәт узган граждандан гайре) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикәят бирү өчен Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясенә билгеләнгән срок тәмамланган көннән алып 10 ел эчендә, ә күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясе чакырылыш комиссиясе карары күрсәтелгән бәяләмә буенча гражданның күрсәтелгән бәяләмәсенә карата судка шикәят белдерелгән булса, - суд карары законлы көченә кергән көннән алып 10 ел эчендә гражданның күрсәтелгән бәяләмә буенча Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясе карарына шикәят бирелмәгән булуы ачыкланган.

11) аларга чит ил агенты статусын сатып алу.

5.1.1. Жирлек гражданы ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләп куела алмый, ә муниципаль хезмәткәр тиешле жирлек территориясендә урнашкан жирлек Башкарма комитеты житәкчесе, суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сәңелләр, шулай ук бертуганнар, апа-сәңелләр, балаларның ата-аналары, балалары) белән ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасын башкара алмый.

5.2. Граждандан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә - 65 яшь тулганнан соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

5.3. Жирле үзидарә органы житәкчесе булган муниципаль хезмәткәр, күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын төшереп калдыру максатларында әлеге жирле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында алар тарафыннан тиешле вазыйфаны биләү чорында муниципаль хезмәткәрләр мәнфәгатьләрен тәкъдим итә алмый.

6. Муниципаль хезмәт белән бәйле тыюлар

6.1. Муниципаль хезмәт узуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын түбәндәге очракларда биләргә:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына яки Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасына сайлау яисә билгеләп кую, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлану яисә билгеләп кую;

в) һөнәри берлек органында түләүле сайланулы вазыйфага сайлану, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органында;

2) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәге очрактардан тыш:

а) сәяси партия белән идарә итүдә түләүсез нигездә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан съездда (конференциядә) яисә башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтләренең гомуми жыелышында катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел һөнәр берлеге оешмасының сайланулы органы тарафыннан башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 16.1 статьясында билгеләнгән төрлө алынган яллаучы вәкиле рәхсәте белән катнашу;

в) Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре советында, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында Жирлек Советы мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

г) Жирлек муниципаль хокукый актлар нигезендә идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә урнашкан оешма, гамәлгә куючы (катнашучы) булып торучы (акционер) гражданның мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күрсәтүне, оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләре турында жирлек исемнән гамәлгә ашыру төртибен яисә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү төртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очрактар;

2.1.) эшкарлык эшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы кешеләр аша шөгыйльләнергә;

3) жирле үзидарә органында өченче затлар эшләре буенча вәкил яки вәкил булырга, анда ул муниципаль хезмәт вазифасын башкара, яки федераль законнарда башкасы каралмаган очракта, аңа турыдан-туры буйсынган яки контрольдә тотылган;

4) физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәтләр, күңел ачулар, ял, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләр) вазифа хәленә бәйлә рәвештә яки вазифа бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә бүләкләр алырга.

Муниципаль хезмәткәрнең протокол чаралары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чаралар белән бәйлә бүләкләре муниципаль милек буларак таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына тапшырыла, анда ул муниципаль хезмәт вазифасын башкара, Россия Федерациясе Гражданның кодексында билгеләнгән очрактардан тыш. Беркетмә чарасы, хезмәт командировкасы яки башка рәсми чара белән бәйлә бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясенә норматив хокукый актлары белән билгеләнгән төрлө сатып ала ала;

5) халыкара һәм чит ил коммерцияле булмаган оешмалары белән килешү буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкалардан тыш, физик һәм юридик затлар акчасына командировкаларга чыгу, жирле үзидарә органы, шулай ук дөүләт хакимияте органнары һәм чит илләрнең жирле үзидарә органнары;

6) вазифа бурычларын үтәү белән бәйлә булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларын, башка муниципаль милекне куллану;

7) муниципаль хезмәт белән бәйлә булмаган максатларда федераль законнарда ярашлы рәвештә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга каралган мәгълүматларны яки вазифа бурычларын үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматларын ачу яки куллану;

8) жирле үзидарә органы, аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, әгәр бу аның вазифа бурычларына кермәсә, жәмәгатьчелек алдында, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, жәмәгать фикерләрен, фикерләрен һәм бәяләмәләрен кабул итәргә;

9) Әгәр аның вазифа бурычларына өлгә оешмалар һәм берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлек керә икән, жирлек башлыгының язма рәхсәтеннән башка чит ил дөүләтләренең, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләренә, башка ижтимагый

берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең бүләкләрен, мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнни исемнәрдән тыш) кабул итәргә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация өчен вазифа позициясенә өстенлекләрен куллану;

11) үзенең вазифалы урынын сәяси партияләр, дини һәм башка иҗтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә куллану, шулай ук муниципаль хезмәткәр сыйфатында күрсәтелгән берләшмәләргә мөнәсәбәтне ачык белдерү;

12) җирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка иҗтимагый берләшмәләр структураларын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ветераннар һәм башка иҗтимагый үзешчәнлек органнарыннан тыш) булдырырга яки күрсәтелгән структураларны булдыруга ярдәм итәргә;

13) хезмәт бәхәсен җайга салу максатыннан вазифа бурычларын үтәүне туктатырга;

14) идарә органнары, попечительлек яки күзәтү советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләүче аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

15) җирлек башкарма комитеты җитәкчесенә язма рәхсәтәннән башка Россия Федерациясе халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган очракта, чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбенә генә финанслана торган түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә.

6.2. Граждани муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң оешмалар яки физик затлар мәнфәгатьләрендә вазифа бурычларын үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган конфиденциаль характердагы мәгълүматларны яки хезмәт мәгълүматларын таратырга яки кулланырга хокукы түгел.

6.3 Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән, Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән граждани муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында әлеге оешмада хезмәт шартнамәсе шартларында федераль законнарда каралган очракларда гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш биләргә һәм (яисә) әлеге оешма белән муниципаль (административ) идарәнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына кергән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка әлеге оешмада гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш башкарырга хокукы түгел.

7. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликтын җиңеләйтү

7.1. Мәнфәгатьләр конфликтын дип, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм җайга салу буенча чаралар күрү бурычын күздә тоткан вазифаны биләүче кешенең шәхси кызыксынуы (турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган) аның вазифа (хезмәт) бурычларын тиешле, объектив һәм гадел үтәвенә (вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга) йогынты ясый яки йогынты ясый ала торган хәл аңлатыла.

7.2. Шәхси кызыксыну астында керемнәренә акча, башка мөлкәт рәвешендә, шул исәптән мөлкәти хокуклар, мөлкәти характердагы хезмәт күрсәтүләр рәвешендә алу, башкарылган эшләр нәтижәләре яисә Нигезләмәнең 7.1 п.пунктында күрсәтелгән зат тарафыннан якин һәм (яисә) аның белән якин мөнәсәбәттә булган затлар (ата-аналар, ирләр, балалар, бертуганнар, сеңелләр, шулай ук ир белән хатын һәм балаларның бертуганнары, ата-аналары, балалары), Нигезләмәнең 7.1.п.пунктында күрсәтелгән зат булган гражданныр яисә оешмалар һәм (яисә) аның белән якин мөнәсәбәттә булган затлар (ата-аналар, ир белән хатын, хатын-кызлар, яисә хатын-кызлар) корпоратив яисә якин мөнәсәбәтләргә бәйле затлар алу мөмкинлеге аңлашыла.

7.3. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтына китерә яисә китерергә мөмкин булган шәхси мәнфәгатьләре барлыкка килүе турында белгән жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе, әлеге муниципаль хезмәткәрне, аның өчен муниципаль вазыйфадан читләштерелү чорында, аның өчен акчалата ярдәмне саклап, муниципаль вазыйфадан читләштерелүгә кадәр, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

7.4. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәвен тәмин итү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу өчен жирле үзидарә органында комиссия төзелде.

Комиссия даими булмаган нигездә жирле үзидарә органының хокукий акты белән формалаштырыла. Күрсәтелгән акт белән комиссиянең санлы һәм шәхси составы, аның эш вакыты һәм тәртибе билгеләнә.

Комиссия составына яллаучы (эш бирүче) һәм (яисә) ул вәкаләт биргән муниципаль хезмәткәрләр вәкиле, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйлә мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персонал белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни һәм мөғариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкиле керә. Бәйсез экспертлар саны комиссия әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

Комиссия составы Комиссия кабул иткән карарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп формалаштырыла.

7.5. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликты ягы булып торучы вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерелгәнче һәм (яисә) аның мәнфәгатьләр конфликты килеп чыгуга сәбәп булган файдадан баш тартуында торырга мөмкин.

7.6. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат тарафыннан кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре, пайлары) булса, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазьләргә (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре) Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

7.7. Мәнфәгатьләр конфликты ягы булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чараларын күрмәве муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

7.8. Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чаралары муниципаль хезмәттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

7.9. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр:

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) вазыйфаи бурычларны намус белән, югары һөнәри дәрәжәдә башкарырга;

2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез мөнәсәбәт тәмин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнарга карата ялгышлык эшләмәскә;

3) вазыйфаи бурычларны намус белән үтәүгә тоткарлык ясый торган нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйлә гамәлләр кылмаска;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлек тотарга;

5) гражданнар белән эш итүдә төзәтмәләр күрсәтергә;

6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакий гореф-гадәтләренә һәм традицияләренә хөрмәт күрсәтергә;

7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм динара татулыкка ярдәм итәргә;

9) аның муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкче булып торучы муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләргә сәясәт партиялар, башка иҗтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашуга мәҗбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

8. Муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм туктату тәртібе

8.1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясә дәүләт телен белүче 18 яшькә җиткән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән хәлләр булмаганда, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән тиешле квалификация таләпләренә туры килә торган гражданнар муниципаль хезмәткә керергә хоуклы.

8.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә җенесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, иҗтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйлә булмаган башка шартларга бәйлә рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә өстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

8.3. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан түбәндәгеләрне тапшыра:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турында үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясә Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны;

3) паспорт;

4) хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрактан тыш, хезмәт кенәгәсен һәм (яисә) хезмәт эшчәнлеге турында законнарда билгеләнгән тәртіптә рәсмиләштерелгән белешмәләргә;

5) беләм турында документ;

6) индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслый торган документ, моңа хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрактан керми;

7) Россия Федерациясә территориясендә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую турында таныклык;

8) запаста торучы гражданнар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен - хәрби исәпкә алу документлары;

9) муниципаль хезмәткә керүгә каршы килә торган авыру булмау турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы елда керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләргә турында белешмәләргә;

10.1) әлегә Нигезләмәнең 23.8 пункттында каралган белешмәләргә;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясә Президенты указларында һәм Россия Федерациясә Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

8.4. Муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырылган белешмәләргә законнарда билгеләнгән тәртіптә тикшерелергә мөмкин.

8.5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы хәлләр ачыкланган очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләргә турында язма рәвештә хәбәр ителә.

8.6. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе, «Россия Федерациясендә муниципаль

хезмэт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, хезмэт законнары нигезендә хезмэт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә гамәлгә ашырыла. .

8.7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләнү турында Жирлек башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

8.8 Муниципаль хезмәткә кәргәндә хезмэт шартнамәсенәң яклары булып Поселения башкарма комитеты житәкчесе һәм муниципаль хезмәткәр тора.

8.9. Муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә билгеләнгән рәвештә хезмэт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмэт таныктыгын бирү тәртібе һәм рәвешә Жирлек башлыгының хокукый акты белән раслана.

8.10. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары, аның һөнәри хезмәт эшчәнлеге һәм муниципаль хезмәтнең стажы (гомуми дөвамлылыгы турында) турында мәгълүматлар муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә кертелә, ул катгый хисап документы булып тора

Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйле документлар кушып бирелә.

Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирлек башкарма комитетының кадрлар хезмәте тарафыннан алып барыла һәм муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең яңа урынына күчәргәндә күрсәтелгән муниципаль хезмәт урыны буенча тапшырыла. Бер муниципаль хезмәткәрнең берничә шәхси эшен алып бару рөхсәт ителми.

8.11.Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дөвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән чыгарганда аның шәхси эше муниципаль хезмәтнең соңгы урыны буенча жирлек башкарма комитеты архивында саклана.

8.12.Жирлек башкарма комитеты бетерелгәндә муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирле үзидәрә органына саклауга тапшырыла, аңа Жирлек башкарма комитетының яисә аның хокук варисына юкка чыгарылган функцияләре тапшырыла.

8.13. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дөүләт граждан хезмәткәренәң шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртіптә гамәлгә ашырыла.

8.14. Хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсен туктатуның гомуми нигезләре түбәндәгеләр була:

- 1) якларның килешүе;
- 2) хезмәт шартнамәсе срогы тәмамлану, моңа хезмәт мөнәсәбәтләре асылда дөвам иткән һәм бер як та аларны туктатуны таләп итмәгән очраклар керми;
- 3) хезмәткәр инициативасы буенча хезмәт шартнамәсен өзү;
- 4) эш бирүче инициативасы буенча хезмәт шартнамәсен өзү;
- 5) эшчене аның үтенече яисә аның ризалыгы белән башка эш бирүчегә эшкә күчәрү яисә сайланулы эшкә күчү (вазыйфа);
- 6) оешма мөлкәте милекчесен алмаштыруга, оешманың буйсынучанлыгы (буйсынучанлыгы) үзгәрүгә йә аны үзгәртеп коруга бәйле рәвештә эш дөвам итүдән баш тарту;
- 7) хезмәт шартнамәсенәң билгеле бер яклары үзгәрүгә бәйле рәвештә, хезмәткәрнең эшне дөвам итүдән баш тартуы;
- 8) хезмәткәрнең федераль законнар һәм Россия Федерациясенәң башка норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртіптә бирелгән медицина нәтижәсе нигезендә үзенә кирәк булган башка эшкә күчәрүдән баш тартуы яки эш бирүченәң тиешле эше булмавы;
- 9) хезмәткәрне эш бирүче белән бергә башка жирлеккә күчәрүдән баш тартуы;
- 10) якларның ихтыярына бәйле булмаган хәлләр;
- 11) әгәр бу хокук бозу эшне дөвам итү мөмкинлеген юкка чыгарса, Хезмәт кодексында яисә башка федераль законда билгеләнгән хезмәт шартнамәсе тәзү кагыйдәләрен бозу.

Хезмәт килешүе башка федераль законнарда каралган башка нигезләр буенча да туктатылырга мөмкин. "Коррупциягә каршы көрәш турында" Федераль законның 9 статьясындагы 3 өлеше нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә Поселения башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дөүләт органнарына, аны

коррупциячел хокук бозуларны кылуга этәрү максатыннан, нинди дә булса затларга мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итү вазыйфаи бурычларын үтәмәү муниципаль хезмәттән азат ителүгә яки аны Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8.15. Югарыда күрсәтелгән нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе, жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча түбәндәге очракларда таркалырга мөмкин:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә ирешү;
- 2) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән чикләүләргә һәм тыюларны үтәмәү;
- 3) административ жәза куллану;
- 4) муниципаль хезмәткәrlәргә чит ил агенты статусын сатып алу.

8.16. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәrlәргә муниципаль хезмәттә булу срогын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтендә булу вакытын бер мәртәбә озайту бер елдан да артыграк булмаган вакытка рөхсәт ителә.

8.17. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәт вазыйфасыннан эштән азат ителүе муниципаль хезмәткәр хезмәт уза торган жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә, ул муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат ителү өчен нигез булырга тиеш.

8.18. «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 15 статьясында каралган ышанычны югалтуга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан муниципаль хезмәткәр ышанычны югалтуга бәйлә рәвештә эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.

9. Муниципаль хезмәткәrlәргә аттестацияләү

9.1. Аттестация муниципаль хезмәткәрнең һөнәри эшчәнлегә нигезендә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килүен билгеләү максатыннан үткәрелә.

9.2. Аттестация муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруга, муниципаль хезмәткәrlәргә һөнәри дәрәжәсен күтәрүгә, жирле үзидарә органында муниципаль хезмәт вазыйфаларын кыскартканда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә өстенлекле хокукны билгеләүгә бәйлә мәсьәләләргә, шулай ук муниципаль хезмәткәrlәргә хезмәт хакы шартларын үзгәртүгә бәйлә мәсьәләләргә хәл итүгә ярдәм итәргә тиеш.

9.3. Муниципаль хезмәткәrlәр аттестациягә дучар ителми:

- 1) бер елдан да кимрәк муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йөкле хатын-кызлар;
- 4) Өч яшькә кадәр йөкләлек һәм бала табу буенча ял итүчеләр яки бала карау буенча ялда булганнар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәrlәргә аттестацияләү ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк мөмкин түгел;
- 5) вакытлы хезмәт шартнамәсе (контракты) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүчеләр.

9.4. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер мәртәбә уздырыла.

9.5. Эшкә алучының (эш бирүченең) вәкиле карары буенча муниципаль хезмәткәrlәргә аттестация үткәрү өчен түбәндәге нигезләмәләргә үз эченә алган жирле үзидарә органының хокукый акты чыгарыла:

- 1) аттестация комиссиясе төзү турында;
- 2) аттестация үткәрү графигын раслау турында;
- 3) аттестация комиссиясе эше өчен кирәкле документларны эзерләү турында.

9.6. Аттестация комиссиясе «Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Бердәм конкурс комиссиясен һәм Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Бердәм аттестация комиссиясен төзү турында» Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Советы карары белән төзелә.

10. Муниципаль хезмэтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс

10.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмэт вазыйфасын биләгәндә хезмэт килешүе төзү алдыннан конкурс үткәрелергә мөмкин.

10.2. Конкурс үткәрелми:

а) муниципаль хезмэтнең билгеле бер вакытка алмаштырыла торган вәкаләтләренә билгеләгәндә;

б) ашыгыч хезмэт килешүе төзегәндә;

в) муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә, медицина нәтижәсе нигезендә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча вазифа бурычларын үтәү, биләгән вазыйфасын кыскарту, жирле үзидарә органын үзгәртеп кору, бетерү яки аның структурасын үзгәртү мөмкин булмаган очракта;

г) муниципаль хезмэт вазифасына конкурс нигезендә формалаштырылган кадрлар резервында торучы муниципаль хезмәткәр (гражданин) билгеләнгәндә;

д) муниципаль хезмэт вазифаларына билгеләнгәндә, муниципаль хезмэт вазифаларының кече төркеменә карый;

е) муниципаль хезмәтне аерым вазифаларга билгеләгәндә, вазифа бурычларын үтәү дөүләт серен тәшкил итүче мәгълүматларны куллану белән бәйле.

10.3. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә Конкурс (алга таба - конкурс) гражданның муниципаль хезмәткә тигез керү конституцион хокукын, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең конкурс нигезендә вазыйфаи үсешкә хокукын тәэмин итә.

10.4. Конкурс муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы булганда (муниципаль хезмәткәр алмаштырмаган) жирлек башкарма комитеты житәкчесе карары буенча игълан ителә.

10.5. Конкурс муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына кандидатларның һөнәри дәрәжәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килүен бәяләүдән гыйбарәт.

10.6. Конкурста катнашу хокукына 18 яшькә житкән, Россия Федерациясенә дөүләт телен белгән һәм муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килгән Россия Федерациясе гражданы ия.

Муниципаль хезмәткәр конкурс үткәрү чорында нинди вазифаны биләвенә карамастан, гомуми нигездә конкурста катнашырга хокукы.

10.7. Конкурс үткәрү һәм конкурста катнашу өчен документлар кабул итү турында хәбәр, шулай ук муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе проекты массакуләм мәгълүмат чараларында конкурс уздырылачак көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча басылып чыга.

10.8. Конкурста катнашу өчен документлар кабул итү турындагы хәбәрдә конкурс уздыру датасы, вакыты һәм урыны, муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы исеме; әлеге вазыйфаны биләүгә дөгъва кылучыга куела торган таләпләр; документларны кабул итү урыны һәм вакыты; әлеге Нигезләмәнең 10.9 пункты нигезендә тапшырылырга тиешле документлар исемлеге; күрсәтелгән документлар кабул ителгәнче вакыт, шулай ук конкурс турында төгәл мәгълүмат чыганагы (телефон, факс) турында белешмәләр күрсәтелә.

10.9. Конкурста катнашырга теләк белдергән Россия Федерациясе гражданы конкурс комиссиясенә тәкъдим итә:

а) конкурс комиссиясе рәйсе исеменә шәхси гариза;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

в) паспортның яки аны алыштыручы документның күчермәсен (тиешле документ конкурстка килгәч шәхсэн күрсәтелә);

г) кирәкле һөнәри белемне, эш стажын һәм квалификациясен раслаучы документлар:

хезмәт кенәгәсе һәм (яки) хезмәт эшчәнлеге турында мәгълүматлар, хезмәт килешүе (контракты) беренче тапкыр төзелгән очрактан тыш, законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән;

һөнәри белем турында документларның күчermәләре, шулай ук гражданның өстәмә һөнәри белем турында, гыйльми дәрәжә бирү турында, гыйльми исем бирү турында, эш (хезмәт) урыны буенча нотариаль яисә кадрлар хезмәтләре тарафыннан таныкланган документларның күчermәләре;

д) медицина учреждениесенең гражданның муниципаль хезмәткә керүенә яки аны узуына комачаулаучы авыруның булмавы турында Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән форма буенча мондый авырулар исемлегендә каралган нәтижәсе.

10.10. Вакантлы вазыйфаны биләүгә конкурста катнашучы теләсә кайсы вакытта үз гаризасын кире алырга хокуклы.

10.11. Тәкъдим ителгән документларны кабул итү һәм тикшерү конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан башкарыла.

10.12. Граждани муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килмәве, шулай ук муниципаль хезмәт турында законнарда муниципаль хезмәткә керү һәм аны узу өчен билгеләнгән чикләүләр белән бәйлә рәвештә конкурста катнашырга рәхсәт ителми.

10.13. Әлеге Нигезләмәнең 10.9 пунктында күрсәтелгән документлар массакуләм мәгълүмат чараларында кабул ителүләре турында хәбәрләр басылып чыкканнан соң 20 көн эчендә конкурс комиссиясенә тапшырыла.

Документларны вакытында тапшырмау һәм (яки) аларны житди сәбәпсез тулы күләмдә тапшырмау гражданды аларны кабул итүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

Документларны вакытында тапшырмаган очракта, аларны тулы күләмдә тапшырмаган очракта, житди сәбәпләр аркасында, конкурс комиссиясе рәисе карары белән аларны кабул итү срогы күчерелергә мөмкин.

10.14. Конкурста катнашуга кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дөгва кылучы әлеге карарга Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаятъ белдерергә хокуклы.

10.15. Конкурс комиссиясе рәисе конкурсның киләсе этабына кадәр 20 көннән дө соңга калмыйча, конкурста катнашырга рәхсәт ителгән граждандарга (алга таба кандидатлар) аны үткөрү датасы, урыны һәм вакыты турында хәбәрләр жибәрә..

Конкурс уздырганда кандидатларга Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә хокукларның тигезлеге гарантияләнә.

10.16. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс үткөрү өчен жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән конкурс комиссиясе тәзелә. Конкурс комиссиясе вәкаләтләре аттестация комиссиясенә йөкләнергә мөмкин. Конкурс комиссиясе составы, аның эш вакыты һәм тәртибе, шулай ук конкурсны уздыру методикасы муниципаль хокукий акт белән билгеләнә.

10.17. Конкурс комиссиясе рәис, рәис урынбасары, секретарь, комиссия әгъзалары составында тәзелә һәм 5 кешедән тора.

Конкурс комиссиясе рәисе Конкурс комиссиясе эшчәнлегенә житәкчелек итә һәм аның эшен оештыра.

Конкурс комиссиясе секретаре конкурс комиссиясе утырышларына материаллар әзерләүне тәэмин итә, утырышны чакыру турында конкурс комиссиясе әгъзаларына хәбәр итә, комиссия әгъзаларына көн тәртибе турында хәбәр итә, гаризалар, документлар кабул итә һәм терки, конкурс комиссиясе карарлары проектларын әзерли, конкурс комиссиясе рәисе кушуы буенча кандидатларга хәбәр итүне тәэмин итә.

Конкурс комиссиясенә сан составы биш кешедән ким була алмый. Конкурс комиссиясе эшенә бәйсез экспертлар жәлеп ителергә мөмкин. Экспертлар тарафыннан кандидатларның һөнәри сыйфатларын бәяләү муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс нәтижәләре турында карар чыгарганда исәпкә алына.

10.18. Конкурс үткәргәндә конкурс комиссиясе кандидатларны мәгариф, муниципаль, гражданлык яки башка дәүләт хезмәте үтү, башка хезмәт эшчәнлеген гамәлгә ашыру турында тәкъдим ителгән документлар нигезендә бәяли.

Кандидатларның һөнәри һәм шәхси сыйфатларын бәяләгәндә, конкурс комиссиясе муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына тиешле квалификация таләпләреннән һәм бу вазыйфа буенча вазифа инструкциясенә башка нигезләмәләреннән чыгып эш итә.

10.19. Конкурс комиссиясе утырышы кимендә өч кандидат булганда үткәрелә.

Конкурс комиссиясе утырышы, әгәр анда составның яртысыннан ким булмаган өлеше булса, хокуклы дип санала. Конкурс комиссиясе карарлары утырышта катнашучы әгъзаларының ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Тавышлар тигез булганда, конкурс комиссиясе рәисе тавышы хәл иткүче булып тора.

10.20. Конкурс комиссиясе карары кандидат булмаган вакытта кабул ителә һәм аны муниципаль хезмәтнең вакантлы вазифасына билгеләү яки мондый билгеләндән баш тарту өчен нигез булып тора.

10.21. Конкурс комиссиясенә тавыш бирү нәтижәләре рәис, рәис урынбасары, секретарь һәм утырышта катнашкан комиссия әгъзалары имзалаган карар белән рәсмиләштерелә.

10.22. Конкурс нәтижәләре буенча жирлек башкарма комитеты житәкчесенә конкурс жиңүчесен муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләү турында боерыгы чыгарыла һәм конкурс жиңүчесе белән хезмәт килешүе төзелә.

10.23. Конкурста катнашкан кандидатларга конкурс тәмамланганнан соң бер ай эчендә язма рәвештә нәтижәләре турында хәбәр ителә.

10.24. Конкурста катнашырга рөхсәт ителмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына дөгъва итүчеләрнең һәм конкурста катнашкан кандидатларның документлары конкурс тәмамланганнан соң өч ел эчендә язма гариза буенча кире кайтарыла ала. Бу вакыт тәмамланганчы документлар архивта саклана.

10.25. Конкурста катнашу белән бәйлә чыгымнар (конкурс уздырыла торган урынга барып кайту, торак бинаны арендау, яшәү, элемент чаралары хезмәтләреннән файдалану һәм башкалар) кандидатлар тарафыннан үз акчалары хисабына башкарыла.

10.26. Кандидат Россия Федерациясе законнары нигезендә конкурс комиссиясе карарына шикаять бирергә хокуклы.

11. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе

11.1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегенә вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә башкарыла.

11.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазифа инструкциясенә:

1) һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә вазыйфаи бурычларын үтәү өчен кирәкле белгечлек, әзерлек юнәлеше, белемнәр һәм күнекмәләр буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата - яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителүе турында карары булганда;

2) башкарма комитет эшчәнлеген жайга сала торган акт нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм жаваплылыгы анда биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасының бурычлары һәм функциональ үзенчәлекләре белән жайга сала торган акт нигезендә вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен;

3) муниципаль хезмәткәр билгеле бер карарларны үзлегеннән кабул итәргә хокуклы яки бурычлы булган мәсьәләләр исемлегенә;

4) муниципаль хезмәткәр норматив хокукый актлар проектларын һәм (яки) идарә итү һәм башка карарлар проектларын әзерләгәндә катнашырга хокуклы яки бурычлы булган мәсьәләләр исемлегенә;

5) муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфасы буенча карарлар әзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү сроклары һәм процедуралары;

6) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын шул ук башкарма комитетта муниципаль хезмәткәрләр, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән үтәүгә бәйлә рәвештә хезмәт эшчәнлегенә процедурасы.

11.3. Вазыйфаи инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы

муниципаль вазыйфасын биләүгә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген аттестацияләүгә, планлаштыруга конкурс үткәргәндә исәпкә алына.

11.4. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре кадрлар резервына керткәндә, муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә һәм бүләкләү уздырганда һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

12. Эш (хезмәт) вакыты. Муниципаль хезмәткәрнең ялы

12.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә көйләнә.

12.2. Муниципаль хезмәткәргә ел саен отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

12.3. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле отпусклары төп түләүле отпусклардан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

12.4. Башка төркемнәрнең муниципаль хезмәте вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә ел саен 30 календарь көнлек төп түләүле отпуск бирелә.

12.5. Ел саен өстәмә түләүле отпусклар муниципаль хезмәткәргә хезмәт стажы өчен (10 календарь көннән артык булмаган), шулай ук федераль һәм республика законнарында каралган очракларда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә ел саен өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн хисабына исәпләнә. Нормалаштырылмаган эш көне өчен еллык өстәмә түләүле отпуск, шулай ук Федераль законда каралган бүтән очракларда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск еллык төп түләүле отпускның гомуми озынлыгының хәзерге өлешеннән һәм ел саен өстәмә түләүле отпускның озынлыгынан артып китә.

Нормасыз хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә ел саен өч календарь көн дәвам иткән нормасыз хезмәт көне өчен өстәмә түләүле отпуск бирелә.

12.6. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча еллык түләүле отпуск өлешләп бирелә ала, шул ук вакытта отпускның бер өлеше 14 календарь көннән ким булмаसा тиеш. Жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе белән килешү буенча муниципаль хезмәткәргә башка озынлыктагы отпускның бер өлеше бирелергә мөмкин.

12.7. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча жирлек башкарма комитеты житәкчесе карары белән бер елдан да артык булмаган акчалата ярдәмне саклап калмыйча отпуск бирелергә мөмкин.

12.8. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата ярдәмне сакламыйча отпуск бирелә.

13. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт хакы

13.1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата тәэмин ителеше муниципаль хезмәткәрнең вазифалы хезмәт хакыннан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән тора.

13.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

- 1) күпьяллык хезмәт хакына айлык өстәмә;
- 2) муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазифа хезмәт хакына айлык өстәмә;
- 3) муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алып, түләү тәртибен яллаучы вәкиле (эш бирүче) билгели торган аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр;
- 4) айлык акчалата бүләкләү;
- 5) класс дәрәжәсе өчен айлык өстәмә;
- 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;
- 7) матди ярдәм.

13.3. Вазыйфаи хезмәт хакы күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе жирлек Советы карары белән Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә билгеләнә.

14. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

14.1. Муниципаль хезмәткәргә гарантия бирелә:

1) вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә вазифа бурычларын үтәүне тәэмин итүче эш шартлары;

2) акчалата эчтәлекне вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы;

3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен түләүле отпуск биеру белән тәэмин ителә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәр һәм аның гаилә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң, медицина хезмәте күрсәтү;

5) күпеллык хезмәте өчен һәм инвалидлык белән бәйле пенсия тәэмин ителеше, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын аның вазифа бурычларын үтәүе белән бәйле рәвештә вафат булган очракта пенсия тәэмин ителеше;

6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китергән очракта, аның вазифа бурычларын үтәүе белән бәйле рәвештә мөжбүри дөүлөт иминияте;

7) муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтне үтәүе вакытында яки аны туктатканнан соң, әмма аның вазифа бурычларын үтәүе белән бәйле рәвештә, авыру яки эшкә сәләтен югалту очрагына мөжбүри дөүлөт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда вазифа бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә көч кулланудан, янаулардан һәм башка законсыз гамәлләрдән яклау.

14.2. Жирлекнең башкарма комитеты юкка чыгарылгач яки жирлекнең башкарма комитеты хезмәткәрләре штаты кыскартылгач, муниципаль хезмәткәргә, оешма юкка чыгарылгач яки оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылгач, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

14.3. Муниципаль хезмәткәрләргә жирлек уставы белән өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

15. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү

Жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр тулы күләмдә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән пенсия белән тәэмин итү өлкәсендә хокукларга ия булалар.

16. Муниципаль хезмәт стажы. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмәт стажына (гомуми дәвамлылыгына) биләү чорлары кертелә:

1) муниципаль хезмәт вазыйфалары;

2) муниципаль вазыйфаларны;

3) Россия Федерациясенә дөүлөт вазыйфаларын һәм Россия Федерациясе субъектларының дөүлөт вазыйфаларын;

4) дөүлөт граждән хезмәте вазыйфалары, хәрби вазыйфалар һәм башка төр федераль дөүлөт хезмәте вазыйфалары;

5) федераль законнар нигезендә башка вазыйфалар.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган елларны эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, Россия Федерациясе субъектлары законнарында һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына, әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорыннан тыш, шулай ук «Россия Федерациясе дөүлөт граждән хезмәте турында» 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындагы 2 өлешендә дөүлөт граждән хезмәте стажына керә торган (исәпләнә) вазыйфалар биләү чорлары да кертелә (исәпләнә).

3. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларыннан тыш, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм муниципаль хокукий актлар нигезендә башка чорлар кертелә (исәпләнә).

4. Муниципаль хезмэт стажын исәпләп чыгару тәртибе муниципаль хезмэт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

17. Кадрлар эше

17.1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

1) муниципаль хезмэт вазыйфаларын урнаштыру өчен кадрлар составын формалаштыру;

2) муниципаль хезмэт турындагы закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм күрсәтелгән тәкъдимнәргә җирлекнең башкарма комитетына кертү;

3) муниципаль хезмәткә керү, аны узу, хезмэт килешүе (контракты) төзү, муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләү, муниципаль хезмэт урыныннан азат итү, муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәттән азат итү һәм пенсиягә чыгу белән бәйле муниципаль хокукый актлар проектларын әзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмэт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан муниципаль хезмэт үткән чорда хезмэт эшчәнлеге турында мәгълүмат формалаштыру һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясе мәжбүри пенсия иминияте һәм мәжбүри социаль иминият системасында индивидуаль (персонификацияләнгән) исәп-хисап турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә пенсия һәм социаль Фондның мәгълүмати ресурсларында саклау өчен тапшыру Россия Федерациясе иминиятләштерүләре;

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) Җирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмэт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткөрү;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткөрү;

10) кадрлар резервы белән эшләүне оештыру һәм аннан нәтиҗәле файдалану;

11) муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапшырыла торган шәхси белешмәләрнең һәм башка белешмәләрнең дәрәҗәләгән тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкит иткән белешмәләргә билгеләнгән рәвешкә рәхсәт кәгазен рәсмиләштерү;

12) муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мөлкәте һәм йөкләмәләре, мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне, шулай ук «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәткә бәйле чикләүләргә үтәүне оештыруны;

13) муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең хокукый һәм башка мәсьәләләргә буенча консультация бирү;

14) хезмэт законнары һәм муниципаль хезмэт турындагы законнар белән билгеләнгән кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.

17.2. Муниципаль хезмэт өчен килешү нигезендә кадрлар әзерләү.

1. Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын формалаштыру максатларында җирле үзидарә органнары муниципаль хезмэт өчен гражданның килешү нигезендә, Россия Федерациясенә Мәгариф турындагы законнары нигезендә һәм нигезләмәләргә исәпкә алып әзерләүне оештыра ала.

2. Муниципаль хезмәтне үтү бурычы белән максатчан уку турунда Килешү (алга таба - максатчан уку турунда килешү) җирле үзидарә органы һәм граждан арасында төзелә һәм укуны тәмамлаганнан соң билгеләнгән вакыт эчендә күрсәтелгән җирле үзидарә органында муниципаль хезмэт үтү буенча гражданның йөкләмәсен күздә тоту.

3. Максатлы уку турунда килешү конкурс нигезендә төзелә.

4. Конкурс җирле үзидарә органы тарафыннан игълан ителә һәм җирле үзидарә органында оештырылган конкурс комиссиясе тарафыннан үткәрелә.

5. Конкурс комиссиясе составына яллаучы вәкиле (эш бирүче) һәм (яки) аның вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән муниципаль хезмәт һәм кадрлар мәсьәләләре буенча бүлекчәдән, Юридик (хокукий) бүлекчәдән, ә мондый бүлекчәләр булмаган очракта - жирле үзидарә органы эшчәнлегенә кадрлар һәм юридик (хокукий) ярдәм күрсәтү өчен җаваплы муниципаль хезмәткәрләр, анда максатчан уку турында шартнамә нигезендә граждан муниципаль хезмәт үтәргә бурычлы), шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйлә мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персонал мөгълүмат күрсәтмичә чакырылган фәнни, мөгариф һәм (яисә) башка оешма вәкилләре. Бәйсез экспертлар саны Конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми санының дүрттән бер өлешеннән ким булмаска тиеш.

6. Конкурс комиссиясе составы конкурс комиссиясе кабул иткән карарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү мөмкинлеген булдырмау өчен формалаштырыла.

7. Конкурс комиссиясе рәис, рәис урынбасары, секретарь һәм комиссия әгъзаларыннан тора.

8. Максатлы уку турында килешү тәзү өчен конкурс үткәрү турындагы мөгълүмат муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгаручы басма массакүләм мөгълүмат чарасында бастырып чыгарылырга һәм «Интернет» мөгълүмати-телекоммуникацион чөлтәрәндә жирле үзидарә органының рәсми сайтында әлеге конкурс уздырылганчы бер айдан да соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

9. Конкурс үткәрү турында 17.2 пунктның 8 пунктчасында каралган мөгълүматта укуны тәмамлаганнан соң гражданнар тарафыннан алыштырылырга тиешле муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре; әлеге вазыйфаларга квалификация таләпләре; әлеге Нигезләмәнең 17.2 пунктындагы 11 пунктчасы нигезендә конкурстка тәкъдим ителә торган документлар исемлегә, аларны кабул итү урыны һәм вакыты; әлеге документлар кабул ителә торган вакыт; дата, урын һәм конкурсны үткәрү тәртибе; максатчан уку турында килешү тәзү өчен кандидатларны бөяләү һәм сайлап алу өчен кулланыла торган конкурс процедуралары; язма бирем темасы (әгәр конкурс комиссиясе кулланган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса), шулай ук башка мөгълүмати материаллар да булырга мөмкин.

10. Максатлы уку турында килешү тәзү конкурсында Россия Федерациясенә дәүләт телен белгән һәм беренче тапкыр Урта һөнәри яки югары белемне көндөзгә уку формасы буенча Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчалары хисабына алган гражданнар катнаша ала. Әлеге конкурста катнашучы граждан муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук әлеге Нигезләмәнең 17.2 пунктының 34 пунктчасында каралган бөтен срок дөвамында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

11. Конкурста катнашырга теләк белдергән граждан жирле үзидарә органына тәкъдим ителә:

1) Шәхси белдерү;

2) муниципаль хезмәткә керүче гражданның жирле үзидарә органына тәкъдим итү өчен федераль закон нигезендә расланган форма буенча үз куллары белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт күчәрмәсе (паспорт конкурстка килгәч үзе күрсәтелә);

4) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмәт эшчәнлегә турында мөгълүматлар һәм (яки) хезмәт кенәгәсе күчәрмәсе яки гражданның хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслаучы башка документлар (хезмәт (хезмәт) эшчәнлегә элек гәмәлгә ашырылмаган очрактан тыш)

5) Медицина оешмасының гражданның муниципаль хезмәткә керүенә һәм аны «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» гы Федераль закон нигезендә үтүенә комачаулаучы авыру булмавы турында нәтижәсе;

6) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеты акчалары хисабына гражданның беренче тапкыр көндөзгә уку формасы буенча Урта һөнәри яки югары белем алуын раслаучы

белем бирү оешмасы белешмәсе, шулай ук ул үзләштерә торган белем бирү программасы (һөнәр атамасын, белгечлеген яки эзерлек юнәлешен күрсәтеп), гражданның уку планы нигезендә аралык аттестацияләр узу нәтижәләре, аның үтәләше турында мәғлүмат бар мәгариф оешмасының уставында һәм эчке тәртип кагыйдәләрендә каралган бурычлар;

7) язма бирем (әгәр конкурс комиссиясе кулланган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса).

12. Жирле үзидарә органы житәкчесе карары буенча әлеге бүлекнең 11 пунктына ярашлы рәвештә граждан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәғлүматларның һәм башка мәғлүматларның дәрәслеген һәм тулылығын тикшерү үткәрелә.

13. Конкурс комиссиясе утырышы, анда дөгъвачыларны бәяләү һәм сайлап алу үткәрелә, әлеге бүлекнең 11 пунктында күрсәтелгән документларны кабул итү тәмамланганнан соң 14 календарь көннән дә соңга калмыйча уза.

б) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеты акчалары хисабына гражданның беренче тапкыр көндәзге уку формасы буенча Урта һөнәри яки югары белем алуын раслаучы белем бирү оешмасы белешмәсе, шулай ук ул үзләштерә торган белем бирү программасы (һөнәр атамасын, белгечлеген яки эзерлек юнәлешен күрсәтеп), гражданның уку планы нигезендә аралык аттестацияләр узу нәтижәләре, аның үтәләше турында мәғлүмат бар мәгариф оешмасының уставында һәм эчке тәртип кагыйдәләрендә каралган бурычлар;

7) язма бирем (әгәр конкурс комиссиясе кулланган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса).

12. Жирле үзидарә органы житәкчесе карары буенча әлеге бүлекнең 11 пунктына ярашлы рәвештә граждан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәғлүматларның һәм башка мәғлүматларның дәрәслеген һәм тулылығын тикшерү үткәрелә.

13. Конкурс комиссиясе утырышы, анда дөгъвачыларны бәяләү һәм сайлап алу үткәрелә, әлеге бүлекнең 11 пунктында күрсәтелгән документларны кабул итү тәмамланганнан соң 14 календарь көннән дә соңга калмыйча уза.

17. Шәхси әңгәмә өлкәгә һәм аның киләчәк һөнәри хезмәт эшчәнлегенә кагылышлы тема буенча дөгъвачы белән ирекле әңгәмә формасында үткәрелә, аның барышында дөгъвачы дөгъвачының теоретик белемнән һәм шәхси сыйфатларын бәяләү максатыннан конкурс комиссиясе әгъзаларының сорауларына җавап бирә.

18. Дөгъвачының теоретик белемнән һәм шәхси сыйфатларын бәяләү түбәндәге критерийлар буенча башкарыла:

1) теоретик белем дәрәжәсе;

2) җавапның логик төзелеше;

3) грамоталылык һәм сөйләм культурасы;

4) мәгариф оешмасында дөгъвачының уңышлары дәрәжәсе, фәнни басмаларның булуы, фәнни конференцияләрдә, олимпиадаларда һәм мәгариф оешмалары үткәргән башка чараларда катнашу;

5) профессиональ мотивация булу;

6) жирле үзидарә органнарында практика узу.

19. Шәхси әңгәмә нәтижәләре конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) өч балл белән, әгәр дә дөгъвачы эзлекле рәвештә, теманың эчтәлеген тулысынча ачкан булса;

2) ике балл белән, әгәр дә дөгъвачы эзлекле рәвештә, теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хаталар җибәрсә;

3) бер баллга, әгәр дә дөгъвачы эзлекле рәвештә, әмма тулы күләмдә теманың эчтәлеген ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хаталар җибәрсә;

4) нуль балл, әгәр дә дөгъвачы теманың эчтәлеген ачмаган булса, шактый төгәлсезлекләр һәм хаталар җибәрсә.

20. Шәхси әңгәмә нәтижәләре буенча дөгъвачыга утырышта катнашучы барлык конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бирелгән баллар кушыла.

21. Дәгъвачыларны тестлаштыру жирле үзидарә органы тарафыннан төзелә торган теоретик мәсьәләләр исемлеге нигезендә [Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының](#) жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге нигезләмәләрен белүгә, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлегә өлкәсенә караган мәсьәләләрне белүгә, анда гражданин максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне узарга тиеш була.

22. Тест нәтижәләрен бәяләү конкурс комиссиясе тарафыннан тест сорауларына дәгъва итүче биргән дәрәс җаваплар саныннан чыгып башкарыла.

23. Тест нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе әгъзалары дәгъвачыларга:

- 1) тест сорауларының 86 - 100 процентына дәрәс җавап бирелсә, биш балл;
- 2) тест сорауларының 70-85 процентына дәрәс җавап бирелсә, дүрт балл;
- 3) тест сорауларының 51 - 69 процентына дәрәс җавап бирелсә, өч балл;
- 4) тест сорауларының 35-50 процентына дәрәс җавап бирелсә, ике балл;
- 5) тест сорауларының 20 - 34 процентына дәрәс җавап бирелсә, бер балл;
- 6) тест сорауларының 20 процентыннан да кимрәк дәрәс җавап бирелсә, нуль балл.

24. Язулы биремне дәгъвачы конкурс комиссиясе билгеләгән һәм конкурс үткәру турында мәгълүматта күрсәтелгән тема буенча басма рәвештә әзерли.

25. Язмача бирем темасы дәгъвачының [Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе](#) , Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге нигезләмәләрен белүен, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлегә өлкәсенә кагылышлы мәсьәләләрне белүен ачыклау өчен сайлана.

26. Язулы биремне бәяләү критерийлары булып бирелгән теманы тулысынча ачу, сөйләмнең грамоталылыгы, язма сөйләм культурасы тора.

27. Язма бирем конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) өч баллга, әгәр дә дәгъвачы эзлекле рәвештә, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачса;

2) ике балл белән, әгәр дә дәгъвачы эзлекле рәвештә, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хаталар җибәрсә;

3) бер баллга, әгәр дә дәгъвачы эзлекле рәвештә, әмма тулы күләмдә язма бирем темасының эчтәлеген ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хаталар җибәрсә;

4) әгәр дәгъвачы язма бирем темасының эчтәлеген ачмаса, нуль балл.

28. Конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан язма биремне бәяләү нәтижәләре буенча дәгъвачыга бирелгән баллар суммалана.

29. Конкурста жиңүче дип конкурс кысаларында кулланыла торган конкурс процедуралары нәтижәләре буенча иң күп балл җыйган дәгъвачы санала.

30. Конкурс комиссиясе тавыш бирү нәтижәләре конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче һәм конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан имзаланган протокол белән рәсмиләштерелә.

31. Конкурс комиссиясенә конкурста жиңүченә билгеләү турындагы карары жирле үзидарә органы тарафыннан конкурста жиңгән дәгъвачы белән максатчан укыту турында килешү төзү өчен нигез булып тора.

32. Конкурста катнашкан гражданның аның нәтижәләре турында язма рәвештә конкурс тәмамланганның соң бер ай эчендә хәбәр ителә.

33. Конкурста катнашу белән бәйле чыгымнар (конкурс уздырыла торган урынга бару һәм кире кайту, торак бинаны арендау, яшәү, элемент чаралары хезмәтләреннән файдалану һәм башкалар) гражданның тарафыннан үз акчалары хисабына башкарыла.

34. Максатлы укуны тәмамлаганның соң муниципаль хезмәтне мәҗбүри үтү вакыты максатчан укыту турында килешү белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок жирле үзидарә органы максатчан укыту турында килешүгә ярашлы рәвештә гражданның социаль ярдәм чаралары биргән вакыттан да ким булмаса тиеш, әмма биш елдан артык түгел.

35. Максатлы укыту турында килешү якларының йөкләмәләре һәм җаваплылыгы Россия

Федерациясе законнарына ярашлы рәвештә максатчан уку туында килешү белән билгеләнә.

36. Максатлы уку туында килешү граждандан белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

37. Максатлы уку туында килешүдә каралган чыгымнарны финанс белән тәмин итү жирле бюджет акчалары хисабына башкарыла.

18. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

18.1. Кадрлар резервын формалаштыру һәм аның белән эшләүнең төп принциплары:

- муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертү иреклегә;

- муниципаль хезмәткәрләрнең (гражданның) һөнәри сыйфатларын, аларның хезмәт эшчәнлегә нәтижеләрен бәяләүнең объективлыгы;

- муниципаль хезмәттә муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри үсеше өчен шартлар тудыру;

- кадрлар резервына керткәндә һәм аларны һөнәри тормышка ашырганда муниципаль хезмәткәрләр һәм башка гражданның хокуклары тигезлеген саклау;

Муниципаль хезмәтнең һәр вазыйфасына кадрлар резервына берничә кандидатура кертелергә мөмкин.

18.2. Кадрлар резервына Россия Федерациясе гражданны, муниципаль хезмәт вазыйфаларына кермәгән һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник тәмин итүне гамәлгә ашыручы вазыйфаларны биләүче затлар, шулай ук муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар керә ала.

18.3. Муниципаль хезмәткәрне (гражданны) кадрлар резервына кертү:

1) муниципаль хезмәт үтә торган муниципаль органда муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи үсеше тәртибендә;

2) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи үсеше тәртибендә жирле үзидарәнең башка органында муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы;

3) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы муниципаль хезмәткә беренче тапкыр керүче граждандан өчен.

18.4. Кадрлар резервына кертү муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижеләре буенча аттестация комиссиясе тәкъдимнән исәпкә алып башкарыла ала.

18.5. Кадрлар резервы жирлек башлыгы тарафыннан расланган муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен жирлекнең башкарма комитетында формалаштырыла.

18.6. Муниципаль хезмәткәрне (гражданны) кадрлар резервына кертү жирлек башкарма комитеты житәкчесе боерыгы белән рәсмиләштерелә.

18.7. Кадрлар резервы Исемлеге муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре буенча төзелә. (Нигезләмәгә N 1 кушымта).

18.8. Кадрлар резервына алынган муниципаль хезмәткәргә (гражданданга) билгеләнгән формадагы белешмә-объектив рәсмиләштерелә.

18.9. Муниципаль хезмәтнең конкрет вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертелгән затларны муниципаль хезмәт вазыйфасына кабул итү (күчерү), әлеге вазыйфа буенча вакансия булган очракта, жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан башкарыла.

18.10. Муниципаль хезмәткәр (гражданин) түбәндәге очракларда кадрлар резервы исемлекләреннән төшереп калдырыла:

муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасына вазыйфаи үсеш тәртибендә билгеләнү;

- муниципаль хезмәттә булуның иң чик яшендәгә казанышлары;

- муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфасын кыскарту;

- гражданның муниципаль хезмәткә керүенә яисә муниципаль хезмәт узуына комачаулаучы хәлләр килеп чыгу һәм (яисә) ачыклану.

Кадрлар резервыннан чыгару туындагы карар авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесе боерыгы белән рәсмиләштерелә.

18.11. Кадрлар резервы белән эшне оештыру өчен гамәлдәге законнарда ярашлы

рәвештә жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе жаваплы.

19. Муниципаль хезмәткәргә һөнәри эзерлек һәм өстәмә һөнәри белем алу

19.1. Муниципаль хезмәткәрләргә һөнәри яктан яңадан эзерләү-муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан һөнәри хезмәт эшчәнлегенә яңа төрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле өстәмә белем һәм күнекмәләр алу.

Муниципаль хезмәткәрләргә һөнәри яктан яңадан эзерләү муниципаль хезмәткәрләргә белемнән камилләштерү яки һөнәри эшчәнлекнең яңа төрен башкару, өстәмә квалификация алу өчен өстәмә белем алу максатында башкарыла.

Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан һөнәри яңадан эзерлек үтү кирәклеген авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесе билгели.

19.2. Муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем алуы-һөнәри белемгә ия муниципаль хезмәткәрләргә белемнән яңарту һәм күнекмәләргә камилләштерү, аларның квалификация дәрәжәсенә таләпләр арту һәм һөнәри мәсьәләләргә хәл итүнең яңа ысулларын үзләштерү кирәклегә белән бәйле.

Өстәмә һөнәри белем алу муниципаль хезмәткәрләргә һөнәри эшчәнлегенә конкрет мәсьәләләргә актуаль үзгәрешләргә үзләштерү (тематик һәм проблемалы конференцияләр һәм семинарлар), тиешле һөнәри бурычларны хәл итү өчен һөнәри хезмәт эшчәнлегенә билгеләнгән өлкәсендә кайбер мәсьәләләр буенча муниципаль хезмәткәрләргә белемнән комплекслы яңарту максатында башкарыла.

Өстәмә һөнәри белем алу авыл жирлегә башкарма комитеты карары белән расланган квалификация күтәрү программалары нигезендә башкарыла.

19.3. Муниципаль хезмәткәрләргә һөнәри яктан яңадан эзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алу махсус уку йортларында башкарыла.

19.4. Муниципаль хезмәткәрләргә һөнәри яктан яңадан эзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алу белән бәйле жирлекнең башкарма комитеты чыгымнары жирле бюджет акчалары хисабына башкарыла.

20. Хезмәт мәгълүматы белән эш итү тәртибе

20.1. Хезмәт мәгълүматларына эшчәнлеккә кагылышлы яшерен булмаган мәгълүмат, таратуга хезмәт ихтыяжы белән бәйле чикләүләр керә.

20.2. Хезмәт мәгълүматларына кертеп булмый:

муниципаль органнар, оешмалар, ижтимагый берләшмәләргә хокукый статусын билгеләүче закон актлары;

гадәттән тыш хәлләр, куркыныч табигать күренешләргә һәм процесслары турында мәгълүмат, экологик, гидрометеорологик, гидрогеологик, демографик, санитар-эпидемиологик һәм башка мәгълүмат, ул торак пунктларның, гомумән гражданның һәм халыкның, шулай ук житештерү объектларының куркынычсыз яшәвен тәэмин итү өчен кирәк;

жирлекнең башкарма комитеты структурасын, аның функцияләргә, эшчәнлек юнәлешләргә һәм формаларын тасвирлау, шулай ук аның адресы;

гражданның һәм юридик затларның гаризаларын, шулай ук мөрәжәгатьләргә карау һәм рәхсәт итү тәртибе;

гражданның һәм юридик затларның билгеләнгән тәртиптә каралган гаризалары һәм мөрәжәгатьләргә буенча карарлар;

бюджет үтәлеше һәм башка дәүләт ресурсларыннан файдалану, икътисадның торышы һәм халыкның ихтыяжлары турында мәгълүмат.

20.3. Тиешле вазифаи зат санкциясеннән башка хезмәт мәгълүматлары таратылырга (таратылырга) тиеш түгел.

20.4. Хезмәт мәгълүматларын ачкан өчен, шулай ук мондый мәгълүматны үз эченә алган документлар белән эш итү тәртибен бозган өчен муниципаль хезмәткәр дисциплинар яки законнарда каралган башка жаваплылыкка тартылырга мөмкин.

20.5. Жирлекнең башкарма комитеты бетерелгән очракта, хезмэт мәгълүматларын алга таба куллану турында карарны ликвидация комиссиясе кабул итә.

20.6. Документларны, хезмэт мәгълүматларын үз эченә алган эшләрне югалту яки бу мәгълүматны ачу фактлары турында жирлекнең башкарма комитеты житәкчесенә хәбәр ителә һәм югалту яки ачу шартларын тикшерү өчен комиссия билгеләнә. Тикшерү нәтижәләре комиссияне билгеләгән житәкчегә хәбәр ителә.

21. Муниципаль хезмәткәрнең җаваплылыгы

21.1. Дисциплинар җинаять кылган өчен муниципаль хезмәткәрләр аңа йөкләнгән хезмэт бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен жирлек башкарма комитеты житәкчесе түбәндәге дисциплинар җәзаларны кулланырга хокуклы:

- 1) искәrmә;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

21.2. Дисциплинар хата җибәргән муниципаль хезмәткәр вакытлыча (ә бер айдан артык түгел), аның дисциплинар җаваплылыгы турындагы мәсьәлә хәл ителгәнче, акчалата тотуны саклап, вазифа бурычларын үтәүдән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне бу очракта вазифа бурычларын үтәүдән читләштерү муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

21.3. Муниципаль хезмәткәрләргә эш бирүче (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яисә башка дөүләт органнарына мөрәҗәгать итүнең барлык очраklары турында хәбәр итү вазифаи (хезмэт) бурычын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яисә аны Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплылыкка тартуга китерерлек хокук бозу булып тора..

21.4 Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе, [«Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» Федераль законда](#) каралган очраklардан тыш, хезмэт законнары белән билгеләнә.

21.5. Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүче Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәткәргә үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турындагы һәм үз хатынын (ирен) һәм балигы булмаган балаларын керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турындагы белешмәләрне тапшырмау муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмэт вазыйфасыннан азат итүгә яки аны законнар нигезендә дисциплинар җаваплылыкның башка төрләренә җәлеп итүгә китергән хокук бозу булып тора.

21.6 Муниципаль хезмәткәрләргә [«Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон](#), [«Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон](#) һәм башка федераль законнар белән коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки җайга салу турындагы таләпләрне, чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәгән өчен , әлеге нигезләмәнең 21 статьясында каралган җәзалар кертелә.

21.6.1. Муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 7 статьясының 7.7 һәм 7.8 пунктларында, 21, 23 статьяларында билгеләнгән хокук бозулар кылган очракта ышанычын югалту сәбәпле муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш

21.6.2. Әлеге Нигезләмәнең 7 статьясындагы 7.7 һәм 7.8 пунктларында, 21, 23 статьяларында каралган җәзалар Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм (яки) муниципаль норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан:

а) коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчесенең коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча доклады, анда аны башкаруның факттагы шартлары бәян ителә, һәм муниципаль хезмәткәрнең язмача аңлатмасы аның ризалыгы белән һәм коррупциячел хокук бозуны кылу фактын тану шарты белән (ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендә түләтүләр кулланудан тыш);

б) тикшерү нәтижеләре турындагы доклад комиссиягә жибәрелгән очракта муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

в) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;

д) башка материаллар.

21.6.3. Әлеге Нигезләмәнең 7, 21, 23 статьяларында каралган түләтүләрне кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупцион хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, ул башкарылган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве нәтижеләре исәпкә алына.

21.6.4. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупцион хокук бозу кылган очракта жезаны куллану турында актта жезаны куллану нигезе буларак әлеге Нигезләмәнең 21.1 пунктының 1 яки 2 пунктчалары күрсәтелә.

21.6.5. 7, 21, 23 пунктларында каралган жезалар муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозулар кылулары турында мәгълүмат килгән көннән алып алты айдан да соңга калмыйча, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтсезлегә, ялда булу вакытын һәм коррупциячел хокук бозулар кылынган көннән алып өч елдан да соңга калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән срокларга җинаять эше буенча эш вакыты кертелми.

21.6.6. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлегә тарафыннан тикшерү үткөрү өчен нигез булып язма рәвештә бирелгән җитәрлек мәгълүмат тора:

1) хокук саклау органнары, башка дөүләт органнары, җирле үзидарә органнары һәм аларның вазифаи затлары;

2) сәяси партияләрнең төбәк яки җирле бүлекчәләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән, сәяси партияләр булмаган төбәк иҗтимагый берләшмәләре;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән иҗтимагый совет;

4) массакуләм мәгълүмат чаралары.

Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлегә тарафыннан тикшерү үткөрү өчен нигез булып хезмәт итә алмый.

21.6.7. Тикшерү узганчы, хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлегә муниципаль хезмәткәрдән аңлатманы язма рәвештә таләп итәргә тиеш. Әгәр ике эш көне тәмамлангач, муниципаль хезмәткәрләргә аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрләргә аңлатма бирмәү тикшерү үткөрү өчен киртә түгел.

21.6.8. Әлеге Нигезләмәнең 7,7 һәм 7,8 пунктларында каралган хокук бозу башкарылган очракта, тикшерү нәтижеләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча комиссиягә хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тапшырыла, ул яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) дисциплинар түләтүне куллану буенча тәкъдимнәр әзерли.

Муниципаль хезмәткәрләргә тикшерү нәтижеләре турында доклад башка хокук бозган очракта, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тапшырыла.

21.6.9. Әлеге Нигезләмәнең 7, 21 һәм 23 статьяларында каралган түләтүләрне кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, ул башкарылган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәве, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве нәтижеләре исәпкә алына.

21.6.10. Әлеге Нигезләмәнең 7, 21 һәм 23 статьяларында каралган түләтүләр муниципаль хезмәткәрләргә коррупциячел хокук бозу ачыкланган көннән алып бер айдан да соңга калмыйча, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә яраксыз булу чорын, аның

отпускта булуы чорын, нигезле сәбәпләр аркасында аның хезмәттә булмавы башка очраklarын, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү уздыру һәм күрсәтелгән тикшерү материалларын муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тарафыннан карау вакытын исәпкә алмаганда кулланыла. Бу чакта ришвәтчелек буенча хокук бозу кылынган көннән алып алты айдан да соңга калмыйча түләү кулланылырга тиеш.

21.6.11. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупциячел хокук бозу кылган очракта, түләүне куллануга нигез буларак, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 21.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

21.6.12. Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозу һәм аларның нигезләмәләре бозылган норматив хокукый актлар күрсәтелгән жәзаны куллану турында яки муниципаль хезмәткәргә карата мондый жәзаны кулланудан баш тарту турында актың күчәрмәсе, мотивлар күрсәтеләп, тиешле акт чыккан көннән алып өч эш көне дәвамында расписка астында муниципаль хезмәткәргә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр әлеге расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

21.6.13. Жәза федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә шикаять ителергә мөмкин.

21.6.14. Әгәр муниципаль хезмәткәр түләтелгән көннән алып бер ел эчендә әлеге Нигезләмәнең 21.1 пунктында каралган дисциплинар түләүгә дучар ителмәгән булса, ул түләтелмәгән дип санала.

21.6.15. Эшкә алучының (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмәткәрдән әлеге Нигезләмәнең 21 статьясындагы 21.4 пунктында каралган дисциплинар түләүне үз инициативасы буенча, муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыдан-туры житәкчесенең үтенечнамәсе буенча, дисциплинар түләүне гамәлдән чыгарырга хокуклы.

22. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

22.1. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи бурычларын уңышлы һәм намуслы үтәгәнә, намуслы хезмәте, аеруча мөһим биремнәрне үтәгәнә һәм катлаулылыгы өчен түбәндәге бүләкләү төрләре билгеләнә:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүләкләрнең башка төрләре белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән бүләкләүнең бүтән төрләре.

22.2. Дәүләт бүләкләре белән бүләкләүдән тыш, бүләкләүләр куллану тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, Жирлек Уставы нигезендә билгеләнә.

22.3 Бүләкләүләр муниципаль хезмәткәр хезмәте уза торган жирле үзидарә органының, муниципаль органның хокукый акты дип игълан ителә.

22.4. Дисциплинар жәзасы алынмаган муниципаль хезмәткәрләрне бүләкләү мөмкин түгел.

23. Керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләр тапшыру

23.1. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданныр яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы

йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр дәүләт граждандан хезмәткәрләренә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

Хәрби хезмәткә чакырылучы граждандар үзләренә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырмыйлар.

23.1.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында дәүләт граждандан хезмәткәрләре тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм рәвештә чыгымнары турында белешмәләр тапшырырга тиеш.

23.1.2. Муниципаль хезмәткәр, аның хатыны (хатыны) һәм балигы булмаган балаларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту [«Коррупциягә каршы торы турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда](#) һәм [«Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда](#) каралган, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы субъектларының законнары һәм башка норматив хокукый актлары белән гамәлгә ашырыла.

23.2. Муниципаль хезмәткәр тарафыннан әлеге Нигезләмә башлыгына ярашлы рәвештә бирелә торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турындагы мәгълүматлар, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче мәгълүматларга кертелмәсә, конфиденциаль характердагы мәгълүмат булып тора.

23.3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатыны (ире) һәм балигы булмаган балаларының түләү сәләтен билгеләү яки билгеләү өчен, дини яки башка ижтимагый берләшмәләр, башка оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган рәвештә иганәләр (взнослар) жыю өчен керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турындагы мәгълүматларны куллану рөхсәт ителми.

23.4. Муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүматны ачуда яки бу мәгълүматларны Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда куллануда гаепле булган затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

23.5. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, мөлкәте турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, мондый белешмәләргә мәҗбүри тапшыру яки белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләргә тапшырмау муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

23.6. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы граждандар тарафыннан күрсәтелә торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләргә дәрәслеген һәм тулылыгын, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан күрсәтелә торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләргә дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерү Россия Федерациясенә норматив хокукый актларына ярашлы рәвештә муниципаль хезмәткә кергәндә граждандар тарафыннан тапшырыла торган мәгълүматларның тулылыгы, муниципаль хезмәткәрләрнең [«Коррупциягә каршы торы турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон](#) һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары белән билгеләнгән мәнфәгатьләр

конфликтын булдырмау яки жайга салу турындагы таләпләрне, чикләүләрне һәм тыюларны үтәве Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

23.7. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне тапшыру турында запрослар, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгьвалаучы гражданнырга, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, хатыннарына (ирләренә) һәм балигь булмаган балаларының муниципаль органнар мәнфәгатләрәндә мондый гражданныр һәм муниципаль хезмәткәрләрнең балаларын биләүне дөгьвалаучы гражданнырга карата оператив-әзләү чаралары уздыру турында хокук саклау органнарына запрослар Россия Федерациясә норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасының югары вазыйфаи затлары тарафыннан жибәрелә.

23.8 «Интернет» мөгьлүмати-телекоммуникацион челтәрәндәге сайтлар һәм (яки) сайт битләре адреслары турында мөгьлүмат, анда муниципаль хезмәт вазыйфасына дөгьва кылучы гражданны, муниципаль хезмәткәр һәркемгә ачык мөгьлүмат урнаштырган, шулай ук аларны идентификацияләргә мөмкинлек бирүче мөгьлүматны яллаучы вөкиленә тапшыралар:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасына дөгьва кылучы гражданны, муниципаль хезмәткә керү елына кадәрге өч календарь елда Хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр ел саен күрсәтелгән мөгьлүматны тапшыру елына кадәрге календарь елында, муниципаль хезмәткәр вазифаларын башкару кысаларында гомуми кулланышта булган мөгьлүматны урнаштыру очракларыннан тыш.

2. 23.8 пунктның 1 пунктчасында күрсәтелгән мөгьлүматлар муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасына дөгьва кылучы гражданныр тарафыннан, ө муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хисаптан соң киләсе елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча бирелә. 23.8 пунктның 1 өлешендә күрсәтелгән мөгьлүматлар Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән форма буенча бирелә.

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы
Октябрь авыл җирлегендә
муниципаль хезмәт турында
Нигезләмәгә 1 нче кушымта

**Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Октябрь авыл җирлегендә
муниципаль хезмәт вазыйфасына кадрлар резервына кертелгән хезмәткәрләр
исемлеге**

N т/б	Резервка кайсы вазифага кертелгән	Фамилиясе , исеме әтисенең исеме	Туган елы	Милләт	Белем (нәрсә тәмамлаган, белем буенча белгечлек фәнни дәрәжә)	Биләгән вазифасы	Бу вазифада күпме вакыт эшли
1	2	3	4	5	6	7	8

--	--	--	--	--	--	--	--